

Aprofundarea cunoștințelor despre evrei și iudaism

*Suport
didactic*

1

1. Aprofundarea cunoștințelor despre evrei și iudaism

2. Depășirea prejudecăților inconștiente
3. Abordarea stereotipurilor și prejudecăților antisemite
4. Contestarea teoriilor conspirației
5. Predând despre antisemitism prin intermediul educației despre Holocaust
6. Abordarea negării, distorsionării și trivializării Holocaustului
7. Antisemitismul și discursul memoriei naționale
8. Gestionarea incidentelor antisemite
9. Gestionarea antisemitismului în mediul online
10. Antisemitismul și situația din Orientul Mijlociu

Aprofundarea cunoștințelor despre evrei și iudaism

În 2016, populația evreiască din lume a fost estimată la aproape 14,5 milioane.¹ Deși poate părea un număr mare, comunitățile evreiești tind să fie concentrate în anumite zone geografice, și cel mai probabil mulți elevi n-au avut sau au avut puține oportunități de a cunoaște evrei sau de a învăța despre tradițiile evreiești și religia iudaică.

Din cauza acestei lipse de interacțiune și înțelegere, cu timpul se pot dezvolta prejudecăți, prezumții și un bagaj mental de rumori, zvonuri, mituri și stereotipuri. Acest tip de ignoranță poate genera neîncredere, iar diferențe greșit înțelese pot duce la frică și respingere. Acest lucru poate oferi un teren propice pentru excludere, intoleranță și ură.

Profesorii trebuie să fie conștienți de faptul că această lipsă de cunoștințe și experiență face recurgerea la stereotipuri mai probabilă, iar prejudecățile pot fi dezvoltate pe baza unor informații limitate despre un grup mai puțin cunoscut (așa-numitul „grup extern”).

Termenul „grup extern” se referă la acele persoane care nu aparțin unui anumit „grup intern”. Cercetarea publicată în 2009 privind existența și tăria relativă a favoritismului pentru grupurile interne versus grupurile externe, bazate pe mai multe categorii de identitate (tip de corp, opinii politice, naționalitate, religie și altele) a concluzionat că comportamentul indivizilor față de ceilalți a fost influențat semnificativ de identitățile respectivelor persoane. În special, cercetarea a constatat că:

- cei care aparțin grupului intern sunt tratați mai favorabil decât cei aparținând grupului extern în aproape toate categoriile de identitate și în toate contextele; și
- familia și rudenția sunt cele mai puternice surse de diferențiere, urmate de opiniile politice, religia, loialitatea față de echipele sportive și preferințele muzicale.

SURSA: Avner Ben-Ner et al., “Identity and in-group/out-group differentiation in work and giving behaviors: Experimental evidence”, *Journal of Economic Behavior & Organization*, Vol. 72, Issue 1, 2009, pp. 153-170.

Privind poporul evreu ca un „grup extern”, sunt stimulate prejudecățile împotriva evreilor. Cunoașterea aprofundată și familiarizarea cu o tradiție necunoscută este una dintre strategiile de predare care pot fi folosite pentru a reduce prejudecățile și diferențele percepute între un „grup intern” și un „grup extern”.²

Scopul acestui suport didactic este de a oferi cunoștințe de bază despre religia, cultura și diversitatea popoului evreu; și a promova înțelegerea originilor, practicilor și obiceiurilor, rugăciunilor și credințelor etc. ale acestui grup divers. Sugestiile de predare care urmează pot ajuta elevii să-și extindă înțelegerea numeroaselor aspecte ale vieții evreilor.

¹ “2016 World Jewish Population”, The Berman Jewish DataBank, <<https://www.jewishdatabank.org/databank/search-results/study/831>>.

² Maureen McBride, Scottish Centre for Crime and Justice, “What works to reduce prejudice and discrimination? A review of the evidence”, 14 October 2015, <<https://www2.gov.scot/Resource/0048/00487370.pdf>>.

Informații generale

Poporul evreu a apărut pentru prima dată ca un grup distinct în Orientul Mijlociu în al doilea mileniu înainte de erea noastră. Evreii de astăzi sunt un grup eterogen de oameni cu origini naționale diferite, caracteristici fizice diferite și grade și tipuri de religiozitate diverse.

Termenul „evreu” se referă astăzi la orice persoană aparținând poporului evreu sau religiei iudaice prin convertire. Conform legii evreiești – Halakha – evreitatea se transmite de către mamă, adică evreii se nasc evrei. Pentru mulți, totuși, termenul nu se referă în mod explicit la o apartenență religioasă, ci implică recunoașterea unei istorii culturale comune.

Formarea diasporei evreiești a început după distrugerea primului templu de pe locul Ierusalimului de astăzi de către babilonienii în 586 înainte de erea noastră și a continuat în timpul Imperiului Roman.³ În timp ce unii evrei au rămas în regiune, trăind alături de alte grupuri religioase sau etnice, mulți au migrat. Astăzi sunt folosiți termeni

diferiți pentru a ne referi la această diversitate geografică.

- **„Așkenazi”** se referă la evreii care au migrat în nordul Franței și în Germania în jurul anilor 800-1000 era noastră și mai târziu în Europa Centrală și de Est, unde mulți vorbeau idiș (un amestec de ebraică și germană).
- **„Sefarzi”** sunt numiți evreii care au plecat din Spania și Portugalia, unii stabilindu-se în Africa de Nord și Imperiul Otoman după ce au fost expulzați în timpul Inchizițiilor din secolele al XV-lea și al XVI-lea. Limba lor – Ladino – este un hibrid de spaniolă-ebraică.
- **„Mizrahi”** este adesea folosit pentru evreii din afara acestor două grupuri europene. Strămoșii lor au rămas în mare parte în Orientul Mijlociu sau au trăit în Africa de Nord sau Asia Centrală.⁴
- Evreii **etiopieni** sunt cunoscuți și ca Beta Israel, dintre care mii de persoane locuiesc astăzi în Israel.

- **Alte grupuri etnice evreiești** se găsesc în întreaga lume, din India până în Canada.

De-a lungul secolelor, în unele locuri evreii au fost invitați de către conducătorii aristocrați să se stabilească pe un teritoriu definit, având drepturi limitate. Înainte de apariția guvernelor naționale, a dreptului național și a cetățeniei așa cum le recunoaștem astăzi, liderii evrei au menținut o relație cu monarhul, care era de acord să-i protejeze.⁵

Pe lângă limbile naționale vorbite în locurile de origine, ebraica a devenit o limbă unificatoare pentru evreii din Israel și nu numai. Renașterea ebraice vechi, biblice, ca o limbă modernă vie, la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea, este o dezvoltare culturală remarcabilă.

Înainte de Holocaust, când șase milioane de evrei au fost uciși în Europa, existau 16,7 milioane de evrei în întreaga lume. În 2016, populația evreiască globală a ajuns la 14,4 milioane – mai puțin de 0,2%

³ De Lange, Nicholas, *An Introduction to Judaism* (Cambridge University Press, 2000), p. 27.

⁴ Pentru informații suplimentare despre termenul „Mizrahi” și modul în care acesta este folosit în diferite părți ale lumii vezi: <<https://www.myjewishlearning.com/article/who-are-mizrahi-jews/>>; <<https://www.myjewishlearning.com/article/mizrahim-in-israel/>>.

⁵ Exemple ale acestei relații au existat în Franța, Anglia și Germania în secolul al XII-lea. Vezi: Gavin I. Langmuir, *Towards a Definition of Antisemitism* (London: University of California Press, 1996), pp. 137-142.

din populația totală a lumii. Astăzi, cel mai mare număr de evrei trăiesc în Israel, peste 6,5 milioane de persoane – aproximativ 75% din populația țării.⁷

La sfârșitul secolului al XIX-lea evreii migrau către această parte din ceea ce atunci era Imperiul Otoman. La începutul secolului al XX-lea și după Holocaust, numărul migranților spre această zonă a crescut considerabil.

Faptul că evreii reprezintă un procent mic din populația multor țări (cu excepția Israelului) înseamnă că oamenii din acele țări s-ar putea să nu fi cunoscut niciodată un evreu. În același timp, este posibil ca aceștia să fi avut contact cu evrei fără să-și dea seama, deoarece mulți evrei nu sunt din punct de vedere vizual recognoscibili drept evrei. Unii oameni îi asociază pe evrei cu ultra-ortodocșii sau *hasidicii*, a căror ținută tradițională (pălării negre, bărbi și posibil perciuni) este foarte vizibilă.⁸ Unii bărbați evrei religioși pot fi recunoscuți ca atare

doar pentru că poartă *kippah* (sau *yarmulke* /tichie). Cu toate acestea, respondenții la un sondaj din 2018 privind experiențele și percepțiile evreilor europeni despre antisemitism au indicat că uneori au evitat să-și arate apartenența iudaică în public.⁹

Populațiile evreiești din anumite state participante OSCE în 2016

Țară ⁶	Populația evreiască	Populația totală (în milioane)	Procent (%) populație evreiască
Azerbaidjan	8 400	9,7	0,87
Belgia	29 500	11,2	0,26
Canada	388 000	35,8	1,08
Franța	460 000	64,3	0,71
Germania	117 000	81,1	0,14
Ungaria	47 600	9,8	0,49
Italia	27 400	62,5	0,04
Letonia	5 000	2,0	2,5
Olanda	29 900	16,9	0,18
Moldova	3 500	4,1	0,85
Rusia	179 500	144,3	0,12
Suedia	15 000	9,8	0,15
Elveția	18 800	8,3	0,23
Turcia	15 500	78,2	0,02
Ucraina	56 000	42,8	0,13
Regatul Unit	290 000	65,3	0,44
Statele Unite	5 700 000	321,2	1,77

⁶ Date din Sergio DellaPergola, „World Jewish Population, 2016”. Berman Jewish DataBank, No. 17 (February, 2017) p. 24.

⁷ Biroul Central de Statistică din Israel, *Buletinul lunar de statistică – februarie 2019*, „Populația, după grupul de populație”, <<https://www.cbs.gov.il/en/publications/Pages/2019/Monthly-Bulletin-of-Statistics-Februarie-2019.aspx>>.

⁸ Mulți bărbați hasidici poartă costume care amintesc de stilul nobilimii poloneze în secolul al XVIII-lea, când a luat naștere iudaismul hasidic.

⁹ Agenția Uniunii Europene pentru Drepturi Fundamentale, *Experiențe și percepții despre antisemitism: al doilea sondaj privind discriminarea și infracțiunile motivate de ură împotriva evreilor în UE* (2018), p. 37, <<https://fra.europa.eu/en/publication/2018/2nd-survey-discrimination-hate-crime-against-jews>>.

Aspecte religioase

Potrivit relatărilor biblice, evreii sunt descendenții lui Avraam. Principiul religios cheie al iudaismului este credința într-un singur Dumnezeu, atotștiutor, atotputernic, binevoitor, transcendent, care a creat universul și continuă să-l guverneze. Potrivit adepților iudaismului, Dumnezeu¹⁰ i-a dezvăluit legile și poruncile sale lui Moise pe Muntele Sinai sub forma *Torei* (cinci cărți ale lui Moise, care formează baza legii și tradiției iudaice) - una dintre cele trei părți care compun Biblia ebraică, cunoscută și sub numele de Vechiul Testament.¹¹ Iudaismul ca religie este anterior altor religii monoteiste, cum ar fi creștinismul și islamul, influențând și interacționând cu dezvoltarea acestora. Aceste trei religii împărtășesc istorii fundamentale și figuri cheie, cum ar fi Avraam și Moise.

În iudaism, autoritatea centrală nu se află într-o singură persoană, ci în texte și tradiții sacre. Practica tradițională se axează pe studiul și respectarea legilor și poruncilor lui Dumnezeu așa cum sunt scrise în Tora și interpretate în *Talmud* (o colecție de scrieri rabinice). Un

lider religios evreu este cunoscut drept rabin – un cărturar și profesor al *Torei* care ajută la interpretarea și aplicarea legii evreiești. Rabinul, la fel ca persoanele laice, este obligat să se căsătorească și să experimenteze toate luptele și plăcerile vieții lumești.

La fel ca-n toate celelalte grupuri religioase sau culturale, în lumea modernă există multe confesiuni în cadrul iudaismului. Aceste grupuri pot interpreta diferit legea evreiască sau pot avea standarde diferite. În continuare sunt descrise cele mai mari grupuri confesionale, deși există și altele.¹²

Evreii ortodocși păstrează legile și obiceiurile tradiționale evreiești în diferite măsuri, nu numai în privința serviciului divin, ci și în ceea ce privește alimentația și îmbrăcămintea. Ei subliniază necesitatea respectului deplin pentru autoritatea Halaha – totalitatea legilor scrise și orale ale iudaismului – în credința că voința revelată a lui Dumnezeu, este standardul suprem de conduită și nu sistemul de valori al unei anumite epoci. **Hasidismul** reprezintă un segment semnificativ

al iudaismului ortodox - toți hasidicii sunt ortodocși, dar nu toți ortodocșii sunt hasidici.

Mișcarea de reformă, cunoscută și sub numele de **iudaism progresist** sau **liberal**, a apărut în Germania la începutul secolului al XIX-lea, pe măsură ce limitările legale și politice impuse evreilor europeni au fost eliminate treptat. Mișcarea de reformă a promovat o interpretare personală a învățăturilor Torei, în același timp scurtând liturgia, introducând rugăciuni și predici în limba locală mai degrabă decât în ebraică și făcând opționale restricțiile legate de alimentație, îmbrăcăminte și Sabat. Moses Mendelssohn (1729-1786), un filozof evreu german, a fost o figură dominantă în această mișcare.

Iudaismul conservator, cunoscut și sub denumirea de **iudaism Masorti**, a început în Germania la mijlocul secolului al XIX-lea, ca răspuns la perceperea slăbirii importanței Halahei în cadrul mișcării reformiste. Evreii conservatori au salutat reformele iudaismului în domeniile educației și culturii (cum ar fi preluarea vestimentației

¹⁰ Pentru mulți adepți ai tradiției evreiești este un semn de respect să nu scrii numele lui Dumnezeu, deoarece, scriindu-l, îl poți șterge sau arunca. Adesea, în engleză se scrie „G-d” în loc de „God” (Dumnezeu).

¹¹ Nicolas de Lange, *An Introduction to Judaism* (Cambridge University Press), p. 50. 162-163.

¹² Vezi <<https://www.myjewishlearning.com/article/the-jewish-denominations/>> pentru a afla mai multe despre fluxurile iudaismului.

moderne), dar s-au întors la utilizarea limbii ebraice în liturghie și la respectarea legilor alimentației, a Sabatului și a aproape tuturor ritualurilor Torei. În anii 1980, conservatorii au decis să admită femeile ca rabini.

Există, de asemenea, mulți evrei care nu se identifică cu o anumită confesiune sau nu respectă obiceiurile religioase. În plus, există multe organizații comunitare care sunt trans-confesionale, care servesc nevoilor membrilor comunității evreiești, indiferent de ramura religioasă din care fac parte.

Aspecte cheie ale culturii evreiești

Sabatul : Vinerea, de la apusul soarelui până sâmbăta la apusul soarelui, mulți evrei religioși respectă **Sabatul**, acasă sau în sinagogă, în moduri și obiceiuri diverse în întreaga lume; unii se abțin de la munca de orice fel.

Restricții alimentare : Există reguli alimentare în legea evreiască pe care evreii le respectă într-o măsură mai mică sau mai mare, în timp ce unii nu le respectă deloc. Mâncarea care respectă legea evreiască se numește **kosher**. Carnea de porc și crustaceele sunt interzise, iar alte cărnuri ar trebui în mod normal să provină din animale sacrificate conform unor reguli stricte, de către o persoană calificată (*schochet sau haham*). Carnea și lactatele nu sunt consumate, gătite sau păstrate împreună; după ce a consumat carne sau carne de pasăre, un evreu care respectă restricțiile alimentare așteaptă ceva timp înainte de a mânca lactate. Este indicat să verificați direct cu o persoană despre restricțiile alimentare ale acesteia.

Sărbători majore : Ca în orice altă tradiție religioasă, există multe sărbători evreiești pe tot parcursul anului. Câteva sunt de mare importanță chiar și pentru persoanele care nu sunt deosebit de religioase. Datele exacte vor varia ușor de la an la an, deoarece iudaismul urmează un calendar lunar. Este util să căutați datele și să le puneți în calendarul școlar, deoarece acestea pot influența viețile elevilor, părinților și colegilor evrei.

- **Roș Hașana** este Anul Nou evreiesc și durează două zile la începutul toamnei. Împreună cu Yom Kipur, este considerată cea mai sfântă dintre sărbătorile evreiești.
- **Yom Kipur** este Ziua Ispășirii și cade la zece zile după Roș Hașana. Postind și rugându-se toată ziua în sinagogă, evreii își acordă timp pentru a reflecta asupra vieții, a se căi și a face schimbări pentru noul an.
- **Pesah** (Paștele) este o sărbătoare a eliberării care are loc primăvara pentru a comemora ieșirea istorică a evreilor din Egipt. Durează opt zile și se sărbătorește în prima noapte cu o masă rituală numită **seder**.
- **Hanuka** cade la mijlocul iernii. Cunoscută și sub denumirea de Festivalul Luminilor, este o sărbătoare în care se oferă cadouri. Hanuka durează opt zile, timp în care opt lumânări sunt aprinse pe un candelabru special cu nouă ramuri numit **hanukia**.

Rituri de trecere : Toate culturile și religiile marchează tranziții importante în viață. În continuare sunt descrise câteva ritualuri care implică copiii evrei:

- **Circumcizia** : băieții evrei sunt în general circumciși când au opt zile.
- **Bar mitzvah și bat mitzvah** : În jurul vârstei de 12 sau 13 ani, băieții își marchează tranziția de la copilărie la adolescență cu un **bar mitzvah**, iar fetele cu o **bat mitzvah**.

SURSA : Nicolas de Lange, *An Introduction to Judaism* (Cambridge University Press, 2000), p.89-91, 95, 97-118, 226-237.

Strategii didactice pentru aprofundarea cunoștințelor despre evrei și iudaism

Exemple de exerciții pe care educatorii le pot folosi pentru a contesta și a preveni stereotipurile antisemite¹³

Tip de exercițiu

Exemplu

Folosiți istorii personale

Prezentați istorii personale care evidențiază :

- Diversitatea lumii evreiești pentru a demonstra că evreii, la fel ca oamenii de alte tradiții, au o gamă largă de credințe și practici religioase, sau dimpotrivă, pot și să nu fie religioși;
- Asemănări între evrei și ceilalți, cum ar fi caracteristicile culturale, socio-economice, geografice, lingvistice și alte caracteristici; și
- Personalități evreiești și alte persoane din diverse comunități religioase sau culturale care au avut un impact pozitiv asupra contextelor locale, naționale și/sau internaționale.

Integrați subiectul în lecțiile de istorie

- Predați istoria evreilor la școală ca parte a istoriei locale, naționale sau internaționale, inclusiv istoria statului Israel și situația israeliano-palestiniană, folosind o abordare din multiple perspective;¹⁴
- Personificați istoria și povestiți istorii personale ale evreilor (oameni obișnuiți și personalități cunoscute care au contribuit la știință, arte, filozofie etc.);
- Aveți în vedere modul în care diferitele stereotipuri acceptate în societăți afectează drepturile de care se bucură bărbații, femeile și membrii anumitor comunități sau grupuri, inclusiv evreii, în diferite momente ale istoriei, precum și în prezent; și/sau
- Includeți lecții despre antisemitism din perioada de dinainte de Holocaust până în prezent (acest lucru nu înlocuiește lecțiile esențiale despre Holocaust).

Concentrați-vă pe identitățile diverse ale elevilor

- Elevii își pot crea autoportrete (în scris, pictură, poezii etc.) pentru a reflecta multiplele lor identități;
- Rugați-i pe elevi să-și prezinte autoportretele și să identifice diversitatea din clasa lor (de exemplu, în funcție de rasă, culoare, limbă, naționalitate, origine națională sau etnică, religie, cultură, sex, orientare sexuală, hobby-uri, interese, idealuri și idiosincrazii);
- Îndrumați elevii să identifice anumite aspecte ale autoportretelor care pot dezvălui sau genera un stereotip. Pentru a face acest lucru, cereți elevilor să se concentreze asupra a cine sunt ei, și a factorilor care influențează formarea identității lor (inclusiv propriile alegeri interne și presiuni externe); și/sau
- Examinați relația dintre auto-percepția unui elev asupra anumitor trăsături și percepțiile altora despre acestea pentru a demonstra cum sunt construite narațiunile sociale.

¹³ Aceste exemple au fost preluate din lucrarea *Addressing Anti-Semitism Through Education: Guidelines for Policymakers* (Abordarea antisemitismului prin educație: îndrumări pentru factorii de decizie politică)(Varșovia: OSCE/ODIHR, 2018), p. 41, <<https://www.osce.org/odihr/383089>>.

¹⁴ C.M. Steele, Steven J. Spencer and Joshua Aronson, "Contending with group image: The psychology of stereotype and social identity threat", in Mark. P. Zanna (ed.), *Advances in Experimental Social Psychology*, Vol. 34 (Amsterdam: Academic Press, 2002), pp. 379-440.

Ce facem dacă...?

...un elev își exprimă următoarea convingere: „Toți evreii sunt israelieni și toți israelienii sunt evrei!”?

Explicați-i elevului că, în timp ce Israelul este țara a milioane de cetățeni evrei, mulți evrei sunt cetățeni ai altor țări din întreaga lume. De fapt, astăzi majoritatea evreilor din lume nu trăiesc în Israel și doar aproximativ 75% din populația Israelului sunt evrei (restul populației sunt musulmani, inclusiv beduini, precum și creștini și druzi).¹⁵ Această neînțelegere cu privire la identitatea poporului evreu poate fi periculoasă, deoarece poate duce la asocierea evreilor cu politicile actualului guvern al Israelului sau la o creștere a incidentelor antisemite din întreaga lume ca reacție la evenimentele care au loc în Israel.

... un elev spune: „Toți evreii arată la fel. E ușor să-i recunoști cu nasul lor mare și cu hainele lor negre .”?

Este important de subliniat diversitatea poporului evreu și trăsăturilor lor fizice, deoarece evreii trăiesc în America de Nord, Europa de Est și de Vest, zona Mării Mediterane, Orientul Mijlociu, Asia și Africa, cu o gamă largă de practici religioase

Activitate

O vizită la un muzeu evreiesc, dacă există unul în apropiere, poate fi o oportunitate excelentă de a evidenția moștenirea evreiască locală și legăturile cu cultura locală. Unele orașe organizează tururi stradale cu tematică evreiască. Aceste excursii ajută la valorizarea rolurilor și experiențelor comunităților evreiești din trecut și prezent.

și culturale. O mică minoritate de evrei ortodocși sunt considerați ultra-ortodocși și poartă haine negre ușor de identificat; întrucât sunt adesea cei mai vizibili, mulți oameni cred că doar evreii ultra-ortodocși sunt evrei. Imaginea evreului cu nasul încovoiat provine dintr-o caricatură respingătoare a „evreului” din Europa secolului al XIII-lea, care a fost reprodușă de-a lungul timpului și rămâne unul dintre stereotipurile predominante astăzi.

... un elev numește evreii în orice fel, de exemplu ”ciudați” sau ”stranii”?

Este normal ca oamenii să perceapă ceva necunoscut ca fiind „ciudat”. Mulți elevi nu au avut șansa de a cunoaște evrei și s-ar putea să fie familiarizați doar cu informații foarte limitate și generalizatoare. Înțelegerea diversității originilor, a mișcărilor religioase și laice și a manierelor în care

evreii se definesc ca atare poate ajuta la deconstrucția prejudecăților de bază. În general, complexitatea identității este adesea exagerat simplificată în mass-media și publicitate și, de obicei, subiectul nu este abordat în școală. Acest lucru poate duce la înrădăcinarea abordărilor stereotipice în societate. Tratarea unor astfel de stereotipuri are cel mai mult sens ca parte a unei

Activitate

Organizați o vizită cu clasa la centrele culturale evreiești locale, astfel încât elevii să aibă șansa de a întâlni oameni care nu se potrivesc cu o imagine stereotipică. Membrii unui grup local de tineri evrei ar putea fi invitați să viziteze clasa pentru a vorbi despre familiile și tradițiile lor.

¹⁵ Biroul Central de Statistică (Israel), „Buletinul lunar de statistică – octombrie 2018”, <<https://www.cbs.gov.il/EN/pages/default.aspx>>.

Activitate

Folosiți sărbătorile ca o oportunitate de a afla despre diferite tradiții și istorii. Există multe obiceiuri similare care pot fi găsite în tradițiile religioase. De exemplu, Pesah și Paștele creștin tind să cadă în aceeași perioadă a anului, la fel ca Hanuka și Crăciunul. De asemenea, toate tradițiile practice o anumită formă de post: ramadanul în islam, postul de Yom Kipur în iudaism și postul Paștelui în creștinism.

În grupuri mici, elevii pot efectua cercetări în cooperare asupra elementelor importante ale diferitelor religii pe care să le prezinte apoi clasei.

abordări cuprinzătoare, interactive și incluzive care se apleacă asupra diversității și bogăției tuturor identităților, inclusiv locul fiecăruia în societate și în clasă.

Elevii care au avut ocazia să-și împărtășească propria istorie sunt adesea mai deschiși să audă istoriile altora. De asemenea, poate fi dificil să te raportezi la istoria și tradițiile altei persoane atunci când nu ai claritate cu privire la propria istorie și tradiții. A oferi elevilor șansa de a-și explora propriile origini – inclusiv elementele pe care le împărtășesc cu ceilalți și cele prin care se diferențiază – poate fi o modalitate bună de a-i face să cunoască culturi care ar putea să nu fie reprezentate în clasă.

Resurse și materiale pentru lecturi suplimentare

Pentru mai multe informații despre muzeele sau patrimoniul evreiesc local, consultați:

- Asociația Muzeelor Evreiești Europene: <http://www.aejm.org/>;
- Membrii Consiliului Muzeelor Evreiești Americane: <http://www.cajm.net/members/>;
- Traseele europene ale patrimoniului evreiesc: <https://www.jewishheritage.org/web/european-routes/>; și
- Zilele europene ale culturii evreiești, încep în prima duminică a lunii septembrie a fiecărui an: <https://www.jewishheritage.org/web/edjc/>.

Pentru informații mai detaliate despre iudaism, consultați:

- Judaism 101: <http://www.jewfaq.org/>;
- Învățătura mea evreiască: <https://www.myjewishlearning.com/>; și
- „Judaism”, site-ul BBC, <http://www.bbc.co.uk/religion/religions/judaism/>.

Vedeți și următoarele publicații:

- David N. Myers, *Jewish History: A Very Short Introduction* (Oxford University Press, 2017);
- Norman Solomon, *Judaism: A Very Short Introduction* (Oxford University Press, 2000); și
- Nicolas de Lange, *An Introduction to Judaism* (Cambridge University Press, 2000).

Pentru o colecție de videoclipuri scurte despre moștenirea evreiască și viața contemporană într-o varietate de orașe din întreaga lume, consultați:

<http://jewishdiscoveries.com/>.

Pentru activități educaționale despre obiceiurile, riturile și ritualurile evreiești, consultați site-ul organizației A Jewish Contribution to an Inclusive Europe (CEJI): http://www.ceji.org/?q=content/publications/educator_resources.

Pentru planuri de lecții pentru profesori și activități pentru copii, consultați:

<http://religions.mrdonn.org/judaism.html>.

Ideile despre cum să predați despre iudaism sunt disponibile în secțiunea „rețeaua profesorilor” a ziarului The Guardian:

<https://www.theguardian.com/teacher-network/2016/jan/18/how-to-teach-judaism>.

Chestionare educaționale online despre iudaism sunt disponibile aici:

<https://www.educationquizzes.com/us/specialist/>.

Pentru planuri de lecții despre viața evreiască înainte de al Doilea Război Mondial, vedeți:

www.facinghistory.org/music-memory-and-resistance-during-holocaust/jewish-life-world-war-ii.

Pentru planuri de lecție despre „The Web of Community: Jewish Life before the War” (Rețeaua comunității: viața evreiască înainte de război), vedeți:

www.facinghistory.org/resource-library/web-community-jewish-life-wars.

Pentru exemple de comunități evreiești din întreaga lume, consultați „Jews around the Globe” (Evreii în jurul globului):

www.myjewishlearning.com/category/study/jewish-history/jews-around-the-globe/.

Multe organizații naționale sau locale ale comunităților evreiești vor oferi informații culturale de bază pe site-urile lor web.

